

COMMISSIE VAN TOEZICHT

BIJ DE PENITENTIAIRE INRICHTING HAAGLANDEN,
VESTIGING SCHEVENINGEN

JAARVERSLAG 2023

1. De inrichting.

De penitentiaire inrichting Haaglanden, vestiging Scheveningen, is één van de oudste penitentiaire inrichtingen in Nederland. De inrichting werd gebouwd tussen 1883 en 1886.

De penitentiaire inrichting Haaglanden omvat het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) en het Justitieel Centrum voor Somatische Zorg (JCvSZ, voorheen bekend als: penitentiair ziekenhuis).

De inrichting had op 31 december 2023 een totale capaciteit voor de plaatsing van 196 gedetineerden, respectievelijk:

- 156 cellen in het PPC;
- 40 bedden in het JCvSZ.

De penitentiaire inrichting Haaglanden heeft (krachtens de ministeriële bestemmingsaanwijzing) de status van zowel huis van bewaring als gevangenis met een normaal beveiligingsniveau en een regime van beperkte gemeenschap.

Op grond van artikel 15 van de Penitentiaire beginselenwet en de artikelen 19 en 20c van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (Rspog) worden zowel personen die zich krachtens rechterlijke uitspraak in voorlopige hechtenis bevinden als gedetineerden die onherroepelijk tot een vrijheidsstraf zijn veroordeeld (respectievelijk) in het JCvSZ en in het PPC geplaatst. Deze plaatsingsbeslissing is (exclusief) opgedragen aan de selectiefunctionaris van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

In een PPC worden justitiabelen geplaatst op basis van een diagnostisch vastgestelde of (nader) te onderzoeken psychiatrische stoornis, met een verslavingsproblematiek dan wel een (licht) verstandelijke handicap of -beperking. Hierbij is niet zelden sprake van problematiek op meerdere gebieden.

De in het PPC verleende zorg in het omvat (onder meer) crisisinterventie, gedragsmatige behandeling en -begeleiding.

Tevens kunnen in het PPC gedetineerden worden geplaatst bij een diffuse (niet op voorhand te classificeren) problematiek, ter observatie en/of ten behoeve van het stellen van een (verdere) diagnose en behandeling.

Aan (onherroepelijk afgestrafte) gedetineerden die in afwachting van een plaatsing in een inrichting voor terbeschikkinggestelden in het PPC zijn geplaatst, kan een zogenoemde 'pre-TBS'-behandeling worden aangeboden.

De penitentiaire inrichting Haaglanden kent dientengevolge (doch ook van oudsher/het Penitentiair Selectiecentrum –PSC-) een -relatief- groot aantal gedragsdeskundigen, te weten psychiaters, psychologen en overige zorgbehandelaars.

De gedetineerden worden in het PPC in een eigen verblijfsruimte (éénpersoonscel) ondergebracht.

Naast het PPC in de penitentiaire inrichting Haaglanden zijn er penitentiaire psychiatrische centra in de penitentiaire inrichting te Zaanstad, Vught en Zwolle.

Het JCvSZ is (binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen) de somatische zorginstelling die -landelijk en exclusief- is aangewezen voor opname van justitiabele patiënten met een somatische zorgbehoefte, waaronder medisch-specialistische zorg die vergelijkbaar is met de zorg die op een verpleegafdeling in een regulier ziekenhuis wordt aangeboden.

In het JCvSZ wordt (medische) zorg verleend aan justitiabelen:

- met een somatische zorgbehoefte, in de gevallen dat deze zorg niet in overige inrichtingen van DJI geboden kan worden;
- aansluitend op een ziekenhuisopname waarbij geen onafgebroken medisch specialistische zorg meer nodig is;
- met een specialistische thuiszorg- of revalidatienoodzakelijkheid of een verpleegindicatie;
- in gevallen van moeder-/kindzorg rond de vóór de geboorte uitgerkende datum;
- palliatieve zorg;
- in gevallen van (medisch noodzakelijke -gereguleerde-) GHB-detoxificatie.

Ten behoeve van deze somatische zorg wordt in belangrijke mate samengewerkt met het Haags Medisch Centrum (HMC) alsmede met overige medische centra en met basisartsen in de regio Haaglanden.

Het JCvSZ biedt de mogelijkheid om gedetineerden/patiënten (op basis van medisch beoordeelde geschiktheid en wenselijkheid) onder te brengen in verblijfs- en/of verpleegruimten die bestemd zijn voor meerdere personen.

Binnen de muren van de penitentiaire inrichting Haaglanden bevindt zich ook de *'United Nations Detention Unit'* (UNDU).

Dit gedeelte van de inrichting staat onder supervisie van de Verenigde Naties en valt beleidsmatig en formatief (derhalve) niet onder directe verantwoordelijkheid van de directie van de penitentiaire inrichting Haaglanden.

De alhier geplaatste justitiabelen verblijven in voorlopige hechtenis op grond van internationale verdragsrechtelijke uitspraken onder verantwoordelijkheid en beheer van de Verenigde Naties. Het beklagrecht voor in de UNDU geplaatste personen is ondergebracht bij de hiertoe bevoegde tribunaal, terwijl de medische basiszorg aan hen wordt geboden door het (internationale) Rode Kruis. In (onverhoopt) voorkomende gevallen wordt gebruik gemaakt van de expertise en behandeling en verzorging van/door medici en verpleegkundigen vanuit het JCvSZ.

De commissie van toezicht heeft geen betreffende bevoegdheden en vervult (dus) geen taken met betrekking tot (de rechtspositie van) de in de UNDU verblijvende gedetineerden.

Tevens bevindt zich in de inrichting (*doch geheel afgeschermd*) het 'Nationaal monument *Oranjehotel*', dat onder beheer staat van de gelijknamige stichting.

Het 'Oranjehotel' kreeg in 2021 de status van Rijksmonument en heeft de functie van (openbaar) museum. Binnen het museum bevindt zich onder andere de (zogenoemde) "*Doodencel 601*" alsmede een herinneringscentrum.

De directie van de penitentiaire inrichting Haaglanden bestond in 2023 uit de vestigingsdirecteur mevrouw N. Tonnon, de plaatsvervangend vestigingsdirecteur A. Verschoor en drs. S. Roza als directeur Zorg en Behandeling.

De heer J. Oosterlaken, tevens verbonden aan de United Nations Detention Unit, nam als toegevoegd directielid en op basis van de ministeriële aanwijzing ingevolge artikel 3, lid 4 van de Penitentiaire beginselenwet in voorkomende gevallen taken van de vestigingsdirectie waar.

Per 1 maart 2023 werd een nieuwe plaatsvervangend vestigingsdirecteur (mevrouw G. van Meijel) ten behoeve van het JCvSZ benoemd.

2. De commissie van toezicht.

De commissie van toezicht heeft op grond van artikel 7 van de Penitentiaire beginselenwet als taken:

- toezicht te houden op de wijze van tenuitvoerlegging van vrijheidsbeneming in de penitentiaire inrichting;
- kennis te nemen van de door gedetineerden naar voren gebrachte grieven;
- zorg te dragen voor de behandeling van klaagschriften volgens de bepalingen in de Penitentiaire beginselenwet;
- gevraagd en ongevraagd advies en inlichtingen te geven aan de minister van Justitie en Veiligheid, de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming en de directeur van de penitentiaire inrichting.

De leden van de commissie van toezicht zijn rechtens benoemd door de minister van Justitie en Veiligheid (/minister voor rechtsbescherming) en verrichten hun werkzaamheden veelal naast fulltime externe werkzaamheden en onafhankelijk van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

Tijdens het verslagjaar waren alle krachtens artikel 11, lid 3 van de Penitentiaire maatregel voorgeschreven disciplines in de commissie van toezicht vertegenwoordigd, te weten:

- een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht;
- een advocaat;
- een medicus;
- een deskundige uit de kring van het maatschappelijk werk.

De overige leden van de commissie van toezicht waren/zijn werkzaam in diverse maatschappelijke disciplines.

Gelet op de bijzondere bestemmingsaanwijzing van het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) maakten tevens meerdere gedragsdeskundigen (een psychiater en een GGZ-psycholoog) deel uit van de commissie van toezicht.

Een lid van de commissie van toezicht werd per 1 januari 2023 herbenoemd en tevens (in opvolging) aangewezen als voorzitter van de commissie van toezicht.

Als gevolg van toegenomen externe werkzaamheden werd een in 2022 benoemd lid van de commissie van toezicht per 1 juni 2023 eervol ontslagen.

Per 31 december 2023 namen twee leden van commissie, te weten een advocaat en een lid van de rechterlijke macht, afscheid van de commissie van toezicht.

Tussentijds werd de commissie van toezicht, na ministeriële benoemingen, uitgebreid met vier nieuwe leden, te weten een hoogleraar forensische psychologie en psychiatrie, een wetgevingsjurist, een advocaat en een lid van de rechterlijke macht.

De commissie van toezicht werd in 2023 bij de uitvoering van de taken en werkzaamheden ondersteund door een ambtelijk secretaris, die zich in het geval van afwezigheid (telkens) kon laten vervangen door een benoemde plaatsvervangend secretaris.

Het secretariaat van de commissie van toezicht werd gevormd door juridisch administratief medewerkers, ondergebracht bij de afdeling strafrecht van de rechtbank in Den Haag, gevestigd in het paleis van justitie (postbus 20302, 2500 EH) in Den Haag.

Naar aanleiding van de per 25 mei 2018, als gevolg van Europese wetgeving, in werking getreden Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) werd tijdens het verslagjaar door de leden van de commissie van toezicht gebruik gemaakt van een beveiligd digitaal internetforum, te weten de externe samenwerkfunctionaliteit (e-SWF/'samenwerkruimte').

Door gebruikmaking van deze functionaliteit kunnen tussen de Rijksmedewerkers en de partners buiten de Rijksoverheid (in casu: de niet bij de Rijksoverheid werkzame leden van de commissie van toezicht) met inachtneming van de wettelijke bepalingen ter bescherming van privacygegevens en ten behoeve van de wettelijk bepaalde taakopdracht op digitale wijze informatie van vertrouwelijke gegevens worden gedeeld.

Tijdens het verslagjaar werden door (de externe) leden van de commissie van toezicht meermalen problemen ondervonden ten aanzien van de toegang tot deze samenwerkfunctionaliteit.

In het verslagjaar zijn er geen gevallen van inbreuken op (de vertrouwelijkheid van) persoonsgegevens (een zogenaamd 'data-lek') gebleken.

3. De maandcommissaris.

Eén van de leden van de commissie van toezicht bezocht (overeenkomstig het voorschrift van artikel 17 van de Penitentiaire maatregel) volgens een vastgesteld rooster en bij toerbeurt) in de functie van maandcommissaris zowel het PPC als het JCvSZ.

Deze bezoeken van de maandcommissaris vonden ten minste tweemaal per maand plaats.

De maandcommissaris sprak tijdens de bezoeken met aldaar ondergebrachte gedetineerden in reactie op een door hen ingevuld verzoekbriefje. De maandcommissaris werd ook tijdens bezoeken aan de afdelingen in meerdere gevallen spontaan aangesproken door gedetineerden/patiënten.

Tijdens de bezoeken ontstond er voorts meermalen en regelmatig informeel contact tussen de maandcommissaris en het inrichtingspersoneel.

Daarnaast bezocht de maandcommissaris (al dan niet in afzondering verblijvende) gedetineerden in verband met (voorgenomen) beslissingen tot ondergaan van een onvrijwillige geneeskundige behandeling (dwangbehandeling), als omschreven in artikel 46d, onder a of b van de Penitentiaire beginselenwet). In de wettelijke voorgeschreven omstandigheden werd de betrokken gedetineerde geïnformeerd over diens rechtspositie en de eventueel door hem te volgen beroeps- en beklagprocedure.

De maandcommissaris bemiddelde tussen gedetineerden en de directie in grieven, hetgeen in voorkomende gevallen kon leiden tot oplossing van het (gestelde) probleem/ongemak en tot voorkoming van het indienen dan wel de intrekking van een klacht.

Door tussenkomst van de maandcommissaris werden de 138 ingediende grieven in 42 gevallen ingetrokken en in 96 gevallen omgezet naar een klacht.

Na afloop van de bezoeken deed de maandcommissaris steeds verslag van de bevindingen en werden de verslagen (voor zover nodig of desgevraagd) besproken en/of door de maandcommissaris toegelicht in de maandelijkse vergadering met de leden van de commissie van toezicht en de inrichtingsdirectie.

De schriftelijk opgemaakte verslagen van de maandcommissaris werden telkens digitaal en ter kennisneming in de samenwerkruimte (eSWF) opgeslagen.

De onderwerpen die naar aanleiding van een bezoek van de maandcommissaris in de maandelijkse vergadering met de inrichtingsdirectie werden besproken, waren (veelal):

- dagprogramma, waaronder uitval van activiteiten;
- bejegening van gedetineerden;
- arbeid, waaronder de betaling van arbeidsloon;
- (voorgenomen) beslissingen tot toepassing/verlenging van een niet vrijwillige geneeskundige behandeling.

Met ingang van juli 2023 werd een standaardformulier ten behoeve van de grievenbemiddeling door de maandcommissaris in gebruik genomen.

Tijdens het verslagjaar 2023 werd in 198 gevallen (ter vergelijking: in het verslagjaar 2022: 134 maal) door de directeur, na hiertoe verkregen advies van één of meerdere gedragsdeskundigen, besloten tot (verlenging van) het ondergaan van een (al dan niet acuut) onvrijwillige geneeskundige behandeling (dwangbehandeling), te weten:

- 25 maal een beslissing als bedoeld in artikel 32 van de Penitentiaire beginselenwet;
- 110 maal een beslissing als bedoeld in artikel 46d, aanhef en onder a van de Pbw;
- 63 maal een beslissing als bedoeld in artikel 46d, aanhef en onder b van de Pbw.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat een aantal gedetineerden/patiënten in het verslagjaar meermalen een dwangbehandeling heeft (moeten) ondergaan.

Door de diverse maandcommissarissen werd, mede als gevolg van de bezoeken aan gedetineerden in het kader van dwangbehandelingen (als bedoeld in artikel 46d Pbw) en de behandeling van grieven, een substantiële toename van de werkdruk in de werkzaamheden ervaren.

Tijdens de bezoeken werd door de maandcommissaris voorts kennisgenomen van (de registratie van) beslissingen tot oplegging van disciplinaire straffen, ordemaatregelen tot afzondering, tot uitsluiting van -gezamenlijke- activiteiten en/of van overige beperkingen van vrijheden van gedetineerden.

4. Vergaderingen met de directie van de inrichting.

De commissie van toezicht vergaderde in 2023 elke maand met de inrichtingsdirectie . Deze vergaderingen verliepen in een plezierige, open en (zo nodig) positief kritische sfeer.

Als vaste agendapunten tijdens vergaderingen werden telkens opgenomen:

- Opening;
- Notulen;
- Mededelingen van de commissie van toezicht;
- Ingekomen stukken;
- Verslag maandcommissaris;
- Verslag van de directie;
- Rondvraag.

Door en namens de (plaatsvervangend) vestigingsdirecteur werd op de maandelijkse vergadering telkens verslag gedaan van de ontwikkelingen en van bijzondere voorvallen binnen de inrichting.

De directie beantwoordde (tevens) hierbij op transparante wijze vragen van de leden van de commissie van toezicht en/of verstrekte desgevraagd nadere informatie.

Voorts werden de bevindingen en de schriftelijke verslagen van de maandcommissaris toegelicht en werden relevante en vermeldenswaardige uitspraken van de (eigen) beklagcommissie en/of van de beroepscommissie van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) besproken. Incidenteel en desgevraagd werd door de directie verslag gedaan van de voortgang van de nieuwbouw van het JCvSZ en het PPC. Deze nieuwbouw beoogt tevens een uitbreiding van de totale opnamecapaciteit van gedetineerden binnen de penitentiaire inrichting Haaglanden.

Tijdens de vergadering op 12 april 2023 werd door een (gedragsdeskundig) personeelslid van het PPC (behandelcoördinator) uitleg gegeven over het beleid en de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de procedure aangaande het cameratoezicht tijdens de plaatsing in afzondering van gedetineerden.

Op de maandelijkse vergaderingen werden de wenselijkheid, het nut en de noodzaak van het aanstellen van een aandachtsfunctionaris sociale veiligheid meermalen besproken.

De commissie van toezicht heeft zich op het standpunt gesteld dat vooralsnog geen wijziging zal worden aangebracht in de huidige taakuitvoering en werkwijze, waarbij sociale onveiligheden kunnen worden gesignaleerd op basis van de behandeling van klachten en doordat de dienstdoende maandcommissaris kennis kan nemen van meldingen van (vermeend) ongewenst gedrag. Dergelijke meldingen zullen in voorkomende gevallen ter kennis worden gebracht aan de vestigingsdirecteur van de inrichting.

In het verslagjaar werd (nog) niet besloten tot het aanstellen van een (aandachts-)functionaris (i.e. lid van de commissie van toezicht) met betrekking tot sociale veiligheid.

5. De beklagcommissie.

In het verslagjaar 2023 werden door het secretariaat 298 klachten en 138 grieven ingeschreven. In 2022 werden 272 klachten en 63 grieven ingeschreven.

Na beoordeling en conclusie van evidente onbevoegdheid van de commissie van toezicht werden in voorkomende gevallen ingekomen poststukken overgedragen en doorgestuurd naar het hoofd (Zorg) van de medische dienst van de inrichting, naar commissies van toezicht bij elders gevestigde penitentiaire inrichtingen, naar de selectiefunctionaris dan wel de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming.

Ten behoeve van de registratie en voortgangsadministratie van de klachten werd gebruik gemaakt van het KLAVER-registratiesysteem. Dit is een systeem dat door de secretariaten van alle commissies van toezicht wordt gebruikt. KLAVER is een afkorting van **KLA**chten **V**erwerken **E**n **R**apporteren.

In het verslagjaar hield de beklagcommissie 26 maal in meervoudige samenstelling zitting volgens een vastgesteld rooster, om de tien dagen afwisselend op maandagochtend en op donderdagmiddag. Een lid van de commissie van toezicht met een juridische opleiding fungeerde hierbij telkens als voorzitter van de beklagcommissie.

Op de beklagzittingen liet de inrichtingsdirecteur zich vertegenwoordigen door de juridisch medewerker van de inrichting, in de persoon van de heer B.A. Monsanto.

Tevens werden in voorkomende gevallen klachten op voet van artikel 64, lid 1 van de Penitentiaire beginselenwet (op schriftelijke wijze en door de voorzitter van de beklagcommissie) afgedaan waarbij op de klacht werd beslist zonder klager en directie op de standpunten te horen.

Door de beklagcommissie werd steeds op schriftelijke wijze uitspraak gedaan op ingediende klachten, gelet op de bijzondere doelgroep, te weten justitiabelen die al dan niet op basis van een door het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) gestelde diagnose van -mogelijke- aanwezigheid van één of meer psychiatrische en/of psychologische stoornissen en/of een verstandelijke beperking, door de selectiefunctionaris in het PPC waren geplaatst.

In het JCvSZ werd in mindere mate klachten behandeld van (de op basis van een medisch somatisch gestelde diagnose geplaatste gedetineerden/patiënten met een relatief korte verblijfsduur).

In alle uitspraken van de beklagcommissie werden de directeur en klager (alsmede een eventuele advocaat of rechtsbijstandverlener) -schriftelijk- gewezen op de in artikel 69, lid 1 van de Penitentiaire beginselenwet voorgeschreven mogelijkheid, de wijze waarop -en de termijn waarbinnen- beroep en schorsing tegen/van de uitspraak kon worden ingesteld/verzocht bij de (voorzitter van de) beroepscommissie van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ).

Tijdens de behandeling van klachten werden klagers veelal -en in groeiende mate- ter beklagzitting bijgestaan door advocaten en/of rechtsbijstandverleners waarbij, als gevolg van voorkomende verzoeken tot uitstel van de behandeling van klachten, door de beklagcommissie niet binnen de in artikel 67, lid 1 van de Penitentiaire beginselenwet gestelde termijn uitspraak kon worden gedaan.

In de gevallen dat een klager de Nederlandse taal niet of onvoldoende machtig (b)leken, werd klager gehoord door (telefonische) tussenkomst van een beëdigde/erkende tolk in de benodigde taal.

In voorkomende gevallen werd aan een advocaat/rechtsbijstandverlener (desverzocht) gelegenheid geboden om ter beklagzitting telefonisch opmerkingen omtrent de klacht te maken.

Door de beklagcommissie werden 41 gedetineerden gehoord op voet van artikel 65, lid 4 van de Penitentiaire beginselenwet en op verzoek van commissies van toezicht verbonden aan elders gevestigde penitentiaire inrichtingen op klachten die bij deze verzoekende commissie waren ingediend. Na afloop van het verhoor werd het proces-verbaal aan de verzoekende commissie van toezicht toegezonden.

De bij de commissie van toezicht (beklagcommissie) ingediende klachten werden op basis van de door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) vastgestelde systematiek door de beklagcommissie ingeschreven, behandeld en afgedaan.

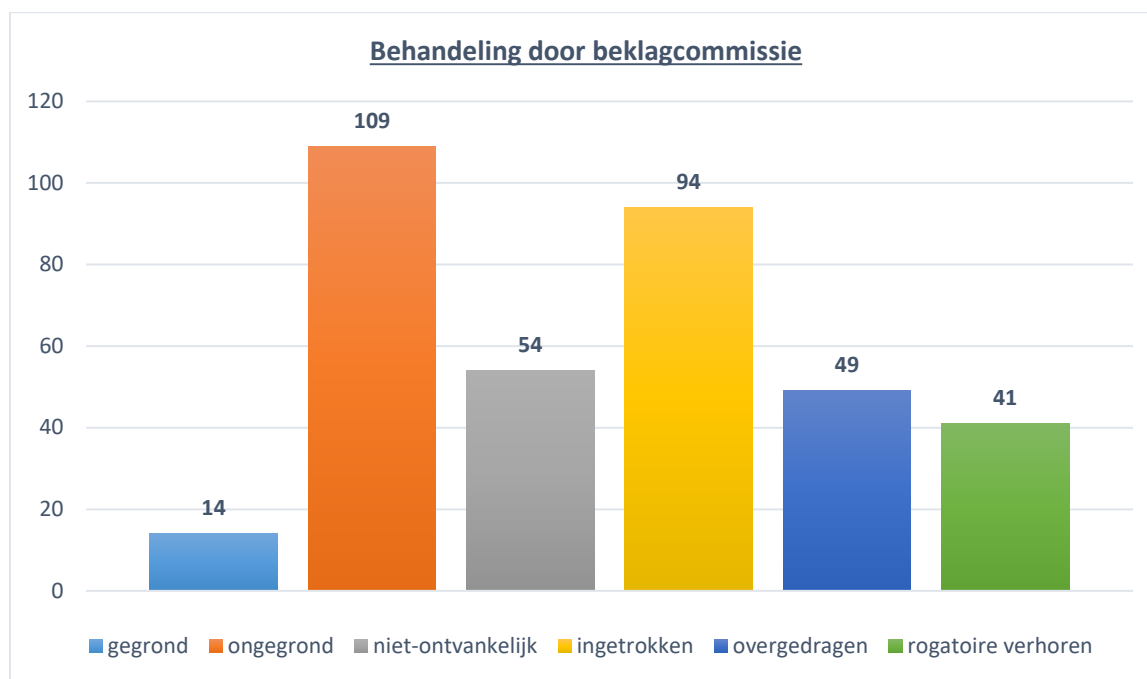
Volgens deze systematiek wordt onder een klacht verstaan:

“een door de commissie van toezicht ontvangen schrijven, waarin door een klager die zich tot die commissie wendt een beslissing van (de beklagcommissie uit) die commissie wordt gevraagd op een in dat schrijven omschreven feit of omstandigheid.

Hierbij geldt dat meerdere onderwerpen waarover wordt geklaagd als afzonderlijke klachten worden aangemerkt en dat een schrijven houdende klacht van meerdere klagers als één klacht wordt aangemerkt, en wel van de eerste ondertekenaar van het schrijven”.

Door de beklagcommissie werden ingediende klachten volgens de onderstaande grafiek afgedaan, waarbij tevens rogatoire verzoeken werden behandeld.

Als gevolg van overplaatsing of invrijheidstelling van gedetineerden werd bij de afsluiting van het verslagjaar een aantal klachten (nog) niet afgedaan. Voorts werden klachten uit 2022 afgedaan.

6. Vermeldenswaardigheden.

Tijdens het verslagjaar werden gedetineerden, de inrichtingsdirectie en de commissie van toezicht meermalen geconfronteerd met de uitval en/of beperkingen van activiteiten als gevolg van (aanhoudende) krapte in de personeelsformatie, in het bijzonder tijdens de periode van zomervakantie en feestdagen.

Hierdoor bleek (doch in mindere mate) tevens van ongewenste vertraging in de detentiefasering en in de gedragsdeskundige behandeling van gedetineerden.

De uitval en beperking van wettelijk voorgeschreven rechten van gedetineerden werd door de directeur binnen de ter beschikking staande mogelijkheden gecompenseerd.

De betreffende gedetineerden en de (voorzitter van de) commissie van toezicht werden hierover telkens schriftelijk geïnformeerd.

Er is in 2023 niet gebleken van schending van de zorgplicht van de vestigingsdirectie in het aanbieden van het wettelijk voorgeschreven minimum aantal uren aan recreatie en bezoek aan gedetineerden (zoals is voorgeschreven in artikel 3 van de Penitentiaire maatregel).

De commissie van toezicht heeft tevens kennisgenomen van meerdere inspanningen door de directeur ten behoeve van het werven van (nieuw) inrichtingspersoneel.

Op 1 januari 2023 werden de arbeidsvergoedingen (op basis van de Regeling arbeidsloon gedetineerden) voor gedetineerden geïndexeerd. Tevens werden de prijzen voor aankopen in de inrichtingswinkel (gevestigd in PI Lelystad) verhoogd.

Tijdens de jaarlijkse Open Dag werd op 15 april 2023 door de inrichting een zeer goed bezochte 'inkijk-mogelijkheid voor geïnteresseerden' in de penitentiaire inrichting Haaglanden georganiseerd.

De commissie van toezicht signaleerde dat de directie en de behandelaren van de penitentiaire inrichting Haaglanden werden geconfronteerd met het toenemende probleem van het (op grond van een rechterlijke machtiging en/of na gestelde gedragsdeskundige diagnose) plaatsen van gedetineerden in een (reguliere) GGZ-kliniek na ommekomst van de detentie.

Uit de in het voorjaar 2023 gepubliceerde 'Monitor voeding in detentie' (als gevolg van onderzoek door de universiteiten te Leiden en van Brussel) bleek van een positieve verandering in de waardering van de maaltijdverstrekking door gedetineerden.

In verband hiermee werd gemeld dat de 'zwarte bakken' inmiddels zijn vervangen door een maaltijdverpakking met een andere kleur en dat meer variatie in het aanbod van maaltijden is aangebracht.

Het rapport van inspectie Justitie & Veiligheid van april 2023 naar aanleiding van grensoverschrijdend gedrag in de penitentiaire inrichting Nieuwersluis en de beleidsreactie van DJI van 31 mei 2023 alsmede het rapport van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming van 24 mei 2023, genaamd 'advies racisme en discriminatie in detentie' werden besproken.

7. Cursussen / bijeenkomsten / contacten.

Door een lid van de commissie van toezicht (gedragsdeskundige) is op 13 april 2023 deelgenomen aan de bijeenkomst van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorg en Welzijn (NVTZ) en de divisie Forensische zorg/JJI, met als thema 'Goed toezicht houden in de Forensische Zorg'.

De voorzitter van de commissie van toezicht heeft op 7 juni 2023 (op digitale wijze) deelgenomen aan de vergadering van voorzitters van de commissies van toezicht.

Tijdens deze voorzittersvergadering zijn onder meer de problemen met de toegang tot de samenwerkruimte (eSWF) en de verbeterpunten ten aanzien van de sollicitatieprocedure ten behoeve van nieuwe leden van de commissie van toezicht besproken.

De secretaris van de commissie van toezicht bezocht op 2 november 2023 het congres '*RSJ 70 jaar -toen en straks-*' in Den Haag en deed mondeling verslag van dit bezoek in de vergadering van 8 november 2023.

Op 13 november 2023 nam de secretaris van de commissie van toezicht deel aan de landelijke themadag van de commissies van toezicht in Amersfoort met als thema "grensoverschrijdend gedrag, racisme en discriminatie". Het schriftelijke verslag van deze themadag is besproken in de vergadering van 13 december 2023.

8. Slot

De commissie van toezicht bij de penitentiaire inrichting Haaglanden ziet terug op een prettige en open, transparante samenwerking met de leden van de directie van de inrichting en concludeert dat de opgedragen taken op adequate wijze en in goede verstandhouding met de inrichtingsdirectie konden worden vervuld.